

سخن روز

پیامدهای بی توجهی به فقر

امیردیری مهر

جامعه‌شناس سیاسی

در روز چهارشنبه هفته گذشته تصویری در شبکه‌های اجتماعی و رسانه‌های ایران منتشر شد که در آن مردی در یکی از ایستگاه‌های مترو تهران روی ریل قطار نشسته تا خودکشی کند. با هوشیاری و توقف راننده قطار شهری از این اتفاق جلوگیری شد اما تصویر مربوط به این حادثه در حد وسیعی در رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی در ایران باز نشر و نظرات و تحلیل‌های فراوانی درباره آن ارائه شد. هویت فردی که قصد خودکشی داشت معلوم نشده. بسیاری از کاربران شبکه‌های اجتماعی این رخداد را یکی از صدها رخداد مشابه در جامعه ایرانی دانستند که به خاطر فشارهای اقتصادی و به پایان رسیدن امیدواری رخ می‌دهد. برخی این مرد ناامید از بهبود معیشت و زندگی از نماینده بخش بزرگی از جامعه ایران دانستند که در زیر فشارهای اقتصادی آسیب می‌بینند و در سیاست‌های دولت هیچ نشانه‌ای برای بهبود زندگی آن‌ها دیده نمی‌شود. جامعه‌شناسان بسیاری از جمله دکتر تقی آزادارمکی، دکتر مصطفی مهرآیین، محمدرضا جوادی یگانه از ماه‌ها قبل هشدار داده بودند در صورتی که سیاستمداران ایرانی در فضای پس از انتخابات ریاست جمهوری، تصمیم‌های امیدبخش اتخاذ نکنند، امیدواری ایجاد شده در جامعه با سرعت به ناامیدی و یاس تبدیل شده و با تشدید وضع اقتصادی ایران و فقیرتر شدن فقرا، میزان بزهکاری و جرم و جنایت نیز در جامعه بالا خواهد رفت. برخی از مطالعات اجتماعی نشان می‌دهد در بیشتر جوامع از جمله ایران بین تشدید فقر و فشارهای اقتصادی از یک سو و یاس اجتماعی از سوی دیگر و افزایش جرم و بزهکاری و آسیب‌های اجتماعی رابطه مستقیم وجود دارد. در حال حاضر نیز جامعه ایرانی در پی اعلام عدم رفع تحریم‌های اقتصادی و احتمال تشدید تنش با آمریکا و اسرائیل دچار نگرانی شده و این نگرانی بر همه روابط اجتماعی و وضعیت اقتصادی اثر منفی گذاشته و پیش‌بینی می‌شود اگر برای کاهش این نگرانی اقدامی اتخاذ نشود و سیاست‌های جدیدی که امید را به جامعه تزریق کند اتخاذ نشود احتمالاً راه‌های آینده با چالش‌های اقتصادی، سیاسی و اجتماعی بیشتری روبه‌رو خواهیم بود و این نشان می‌دهد که مدعیان دولتی باید بیشتر به فکر معیشت و اشتغال عموم جامعه باشند.

خبر

محمدرضا عارف مطرح کرد

جلوگیری از گرانفروشی در رمضان و عید

آرمان ملی: معاون اول رئیس‌جمهور با اشاره به اینکه از دید دولت چهاردهم، استفاده از نگاه، دیدگاه و تجربه نخبگان، فرصت بسیار متنثمی است، گفت: این شورا که خوداز نخبگان حوزه اطلاع‌رسانی تشکیل شده است، می‌توانیم امیدوار باشیم که مردم و نخبگان جامعه به درستی در جریان امور قرار گیرند و دولت می‌تواند از نظرات و نقد‌های نخبگان استفاده کند. محمدرضا عارف بعد از بیان گزارش‌های رئیس و دبیر شورای عالی اطلاع‌رسانی درباره فعالیت‌های صورت گرفته در حوزه اطلاع‌رسانی در دولت چهاردهم و از جمله طرح‌های مربوط به ایجاد شبکه مانهنگی ایران روابط عمومی‌های وزارتخانه‌ها و سازمان‌ها و ایجاد ارتباط منظم با رسانه‌ها، معاون اول رئیس‌جمهور با تقدیر از زحماتی که از هنگام شروع دولت وفاق ملی در حوزه اطلاع‌رسانی کشیده شده است گفت: آقای پزشک‌پاشا و دولت هرگز به دنبال تعریف و تمجید نیستند بلکه ما توقع داریم که نخبگان وارد حوزه نقد اقدامات دولت شوند اما نقدی تأثیرگذار است که بر اساس واقعیت‌ها و گفته‌های واقعی باشد نه اینکه «سوال اشتباه» مطرح شود و بعد هم درباره آن سؤال غلط تحلیل ارائه شود. عارف در این زمینه به دو موضوع «افزایش اختیارات استانداران» و «بررسی انتقال پایتخت» اشاره کرد و گفت: شما ببینید کجا دولت از فدرالیسم حرفی زده یا دفاع کرده است، آنچه که مطرح شد درباره افزایش اختیارات استانداران و از جمله تفویض اختیار به استانداران استان‌های مرزی برای تعاملات تجاری و اقتصادی با همسایگان بود و تأکید هم شد که این تفویض اختیار در بخش‌های سیاسی، دفاعی و امنیتی نخواهد بود اما چه تحلیل‌هایی که در این خصوص منتشر نشد. وی در بخش دیگری از سخنان خود به موضوع بررسی انتقال پایتخت نیز اشاره کرده و گفت: در این مورد با آنکه گزینه‌های مختلفی مطرح شده و محققان و مشاوران در حال بررسی و پژوهش در این حوزه بودند، اعلام کردند که دولت گفته است که پایتخت به مکران منتقل می‌شود و بعد بر اساس تحلیل ارائه دادند، در صورتی که هیچ‌گونه تصمیم قطعی درباره محل مرکزیت سیاسی کشور گرفته نشده است. معاون اول رئیس‌جمهور افزود: توقع ما از شورای اطلاع‌رسانی دولت این است که با اطلاع‌رسانی دقیق و بر پایه اطلاع‌رسانی صحیح، فضایی فراهم کند که امکان تعامل حداکثری با نخبگان فراهم شده و نقد‌های آنها در اختیار دولت قرار گیرد. آقای پزشک‌پاشا و دولت چهاردهم به هیچ وجه دنبال شنیدن تعریف و تمجید نیستند، ما می‌خواهیم که نقد‌های درست را بشنویم. عارف در ادامه سخنان خود بیان کرد: در بحث ناترازی‌ها و واقعیت این است که ما بحث ناترازی انرژی را مطرح کردیم و توجه‌ها را به آن جلب کردیم اما اکنون نیاز به کمک داریم تا به بحث‌های ناترازی‌های اجتماعی و ناترازی فرهنگی ورود کنیم و جامعه را نسبت به آنها حساس کرده و برای حل آنها تلاش کنیم، ما باید اطلاع‌رسانی شفاف‌تری به مردم که صاحبان انقلاب هستند و ما ماموران و خدمتگزاران آنها هستیم داشته باشیم. معاون اول رئیس‌جمهور گفت: نقد‌ها و حتی نظرات منفی‌ای که منتقدان مطلع بیان می‌کنند می‌تواند بسیار تأثیرگذار باشد، اما این نظرط به شرطی سودمند است که انگیزه‌اش تسویه حساب با دولتی که به وزیرایش گفته بدون ایجاد حاشیه به رفع مشکلات جامعه بپردازد نباشد. عارف در ادامه بعد از توضیحات وزیر کشاورزی درباره برنامه‌های این وزارتخانه برای تولید، تأمین و تدارک کالاها و اقلام مورد نیاز جامعه در آستانه ماه مبارک رمضان و نوروز گفت: تجربه هر ساله حاکی از آن است که در این ایام با تورم روبه‌رو می‌شویم، اما امسال تصمیم دولت مهار تورم و جلوگیری از گرانفروشی است که پای آن هم می‌ایستیم.

کوتاه

حکم جدید رئیس‌جمهوری

رئیس‌جمهور اختیارات مربوط به تأیید مصوبات شورای عالی اداری، در جلساتی را که در غیاب وی برگزار می‌شود، به عارف تفویض کرد. مسعود پزشکیان در حکمی خطاب به محمدرضا عارف، معاون اول رئیس‌جمهور با اشاره به اختیاراتی که بر عهده او خواهد بود آورده است: «بدین وسیله اختیارات مربوط به تأیید مصوبات شورای عالی اداری موضوع ماده ۱۱۴ قانون مدیریت خدمات کشوری در جلساتی که در غیاب اینجناب ریاست شورا را برعهده دارید، به جنابعالی تفویض می‌شود تا در چارچوب موازین قانونی و اصول بنیادین دولت وفاق ملی و در مسائل مهم، پس از مشورت با اینجناب اقدام نمایید.»

راهبردها، تعرض برابر تعرض

حجت‌الاسلام اسماعیل خطیب، وزیر اطلاعات گفت: «ملت ایران یک ملت صلح‌طلب است و سرسختی یا هیچ کشوری ندارد لیکن در برابر هرگونه ماجراجویی، شرارت و مداخلات بلاوجه دشمنان، از جمله آمریکا و رژیم صهیونیستی در محیط امنیت ملی خود بر «راهبرد تهدید در برابر تهدید و تعرض در برابر تعرض» یا فشاری خواهد داشت و به مردم عزیز ایران اسلامی اطمینان می‌دهد که هرگونه اقدام شرارت‌بار ایدای استکبار با همت تمامی مدافعان ایران اسلامی با قاطعیت و صلابت پاسخ داده خواهد شد. جامعه اطلاعاتی ایران اسلامی بر امنیت همه جانبه برای همه، روابط صلح‌آمیز با حسن سیاست همسایگی در منطقه و فعال‌سازی بیش از پیش دیپلماسی امنیتی برای توافقات و همکاری مطلوب امنیتی اصرار دارند.»

خطر قطع برق برای تولید

مجتبی یوسفی، نماینده مجلس در جلسه علنی مجلس گفت: «امروز روز مهندسان است و در برنامه هفتم توسعه، پیشنهادی برای توجه به معیشت مهندسان داده شده تا بحث بیمه آنها حل شود، منابعی برای این موضوع پیش‌بینی شده و انتظار داریم دولت آن را اجرائی کند. باید لیست نیروهای شرکتی توسط همه دستگاه‌ها و شرکت‌ها در سطح کشور ارسال شود تا از هرگونه احیاف در حق نیروهای شرکتی جلوگیری شود. نباید هیچ دستگاهی از ارسال این لیست خودداری کند. قطع برق معیشت کارگران، تولیدکنندگان و کشاورزان را به خطر انداخته است. طبق ماده ۴۱ قانون کار، باید افزایش حقوق براساس نرخ تورم انجام شود و در عین حال هم به کارفرمایان توجه شده که در شرایط سخت اقتصادی با مشکل مواجه نشوند.»

آغاز انتخابات آلمان

انتخابات فدرال آلمان در حالی آغاز شده که بیش از ۵۹ میلیون نفر در این کشور واجد شرایط رای دادن هستند. این انتخابات زودهنگام پس از فروپاشی ائتلاف سه‌جانبه به رهبری حزب چپ میانه سوسیال دموکرات اولاف شولتس، صدراعظم کنونی آلمان برگزار شده است. به نقل از شبکه خبری دوپچه وله، بر اساس نظرسنجی‌ها حزب محافظه‌کار اتحاد دموکرات مسیحی و حزب اتحاد سوسیال مسیحی با ۳۰ درصد پیشرو هستند. فردریش مرنس، کاندیدای اتحاد دموکرات مسیحی احتمالاً صدراعظم بعدی آلمان خواهد بود. همچنین نظرسنجی‌های پیش از انتخابات امروز مشخص کرد که حزب راست افراطی «آلترناتیو برای آلمان» در جایگاه دوم قرار دارد و از ۲۰ درصد حمایت مردمی برخوردار است.

سید حسن نصرالله... شخصیتی تعیین‌کننده بود

فرمانده کل سپاه پاسداران اظهار کرد: سید حسن نصرالله... ممتازترین شخصیت جهان عرب است که حتی دشمنان او، او را تحسین و ستایش می‌کنند. مقامات صهیونیسم، صاحب‌نظران و نظریه‌پردازان معتبر جهان غرب او را شخصیتی شگفت‌انگیز می‌دانند که هرگز از مرگ نترسیده است و او را صاحب نفوذ کلامی می‌دانند که هرگاه سخن می‌گفت پژواک سخنانش به گوش مقامات آمریکایی در کاخ سفید می‌رسید. سردار سلامی گفت: معادلاتی که او در صحنه جهاد و میدان یک شخصیت تعیین‌کننده در معادلات منطقه‌ای را ایجاد چنانی دست یافته بود. او به آنچه باور داشت عمل می‌کرد. او صادق الوعد بود. شهروندان صهیونیسم آنقدر که به وعده‌های سید حسن نصرالله ایمان و باور داشتند، وعده و وعید مقامات صهیونیسم اعتقاد نداشتند. وی افزود: سید حسن نصرالله... در عین قدرت متواضع و اهل تدبیر بود.

ارتقای همکاری با طرح مودت

در دیدار «حجایی کرلانجیق» سفیر ترکیه در تهران با «محمدحواد ظریف» معاون راهبردی رئیس‌جمهور، موضوع همکاری‌های دوجانبه و منطقه‌ای مورد گفت‌وگو و تبادل نظر قرار گرفت. معاون راهبردی رئیس‌جمهور در این دیدار ضمن اشاره به ظرفیت‌های بالقوه همکاری‌های ایران و ترکیه در حوزه‌های مختلف سیاسی، اقتصادی، تجاری و ترانزیتی، بر ضرورت همکاری بیش از پیش دو کشور به ویژه در مسائل مهم جهان اسلام و تحکیم صلح و ثبات در منطقه تأکید کرد. وی با یادآوری سابقه مثبت و اثربخش همکاری‌های منطقه‌ای ایران و ترکیه که مبتنی بر فرصت‌ها و تهدیدات مشترک است، طرح «مودت» را به عنوان سازوکاری پیشنهادی برای ارتقای همکاری کشورهای اسلامی معرفی کرد که در قالب آن، همکاری جامع کشورهای مسلمان و تأثیرگذار در غرب آسیا قابل تحقق است.

پیوند تاریخی ایران و لبنان

رئیس شورای شهر تهران در جریان سفر به بیروت، اظهار کرد: ارتباط بین ملت‌های ایران و لبنان، ریشه دار و قدیمی است؛ چرا که لبنان به عنوان سرزمین ابودرغفاری، پایه‌گذار تاریخ آن منطقه، شناخته می‌شود. مهدی چمران گفت: این پیوند تاریخی، به ویژه پس از گسترش تشیع در ایران و در دوران صفویه، با رفت و آمد علما و دانشمندان، ادامه پیدا کرد. در دوره امام موسی صدر، این ارتباط عمیق‌تر و دوباره زنده شد، و ایشان نقش اساسی و مرکزی در این احیای رابطه داشتند. وی خاطرنشان کرد: قبل از انقلاب اسلامی، شهید چمران به عنوان بازوی راست امام موسی صدر، نقش مهمی در شکل‌گیری و ایجاد جنبش‌های اساسی در لبنان ایفا نمود.

پاسخ به تهدیدات بادقاع نرم‌افزاری

یک نماینده ادوار مجلس اظهار کرد: کشور ما در دوران دفاع مقدس تجربه جنگ را پشت سر گذاشت. امروز نیز دفاعی کشور در عالی‌ترین سطح خود قرار دارد. نکته راهبردی این است که اگر در مقابل‌ه ساخت‌افزایی کم‌بیاوریم، دفاع نرم‌افزاری می‌تواند کسری را جبران کند، اما اگر در عرصه جنگ نرم‌افزاری کم‌بیاوریم، حوزه سخت‌افزاری نیز دیگر پاسخگو نخواهد بود. ما در دوران دفاع مقدس از نظر تجهیزات خیلی قوی نبودیم، اما این تفکر انقلابی و ایمان الهی و روحیه شهادت طلبی مردم بود که دشمن را شکست داد. محمدرضا متراج‌الدینی گفت: ما باید آماده‌ی خود را برای رویارویی با تهدیدات نرم‌افزاری دشمن خیلی بالاتر ببریم. افسران اصلی جنگ نرم‌افزاری، افراد آگاه، مطلع و با بصیرت هستند. جوانان در پیشانی و طلیعه‌های این حرکت نرم‌افزاری قرار دارند.

مقام معظم رهبری:

حضرت سید حسن نصرالله... اکنون در اوج عزت است

نشان خواهد داد. دشمن بدانند که مقاومت در برابر غصب و ظلم و استکبار، تمام‌شدنی نیست و تا رسیدن به سرمنزل مقصود ادامه خواهد یافت باذن... نام تک و چهره نورانی جناب سیدهاشم صفی‌الدین (رضوان... علیه) نیز ستاره درخشان تاریخ این منطقه است. او یاور نزدیک و جزء جدانشدنی رهبری مقاومت در لبنان بود. سلام خدا و بندگان صالحش بر این دو مجاهد سرافراز است. بدن پاک او در سرزمین جهاد فی‌سبیل... به خاک سپرده می‌شود، ولی روح و راه او هر روز سرافرازتر از پیش جلوه خواهد کرد آن شاء... و راه را به رهروان عزیزم، جوانان سلحشور لبنان.

است. بدن پاک او در سرزمین جهاد فی‌سبیل... به خاک سپرده می‌شود، ولی روح و راه او هر روز سرافرازتر از پیش جلوه خواهد کرد آن شاء... و راه را به رهروان عزیزم، جوانان سلحشور لبنان.

اعزامی به لبنان قرائت شد، به این شرح است: مجاهد کبیر و زعیم پیشیناز مقاومت در منطقه، حضرت سید حسن نصرالله... (علی... مقامه)، اکنون در اوج عزت

رئیس‌جمهور:

می‌توانیم روند فعلی را به نفع کشور و مردم تغییر دهیم

مشکل دیگری داریم که پراکندگی در ساختار آموزش و تحقیقاتی خیلی زیاد است. ابزار دانشگاهی داریم که استفاده کافی از آن‌ها نمی‌شود. با کارشناس جای دیگری است و پول و منابع جای دیگری است. عدم تمرکز، منابع ما را هدر می‌دهد که دانشگاهیان باید این ایجاد متمرکز راه حل ارائه کنند. پزشک‌پاشا اظهار کرد: برای انتخاب نحوه آموزش در دانشگاه‌ها، تمرکز بر مسائل اصلی، تخصیص منابع و استفاده از دستاوردهای دانشگاه باید جلسه بگذاریم. وقتی وزیر بودم در هماهنگی در مکزیک شرکت کردم که آنجا مطرح شد که فقط ده درصد تحقیقات دانشگاهی استفاده می‌شود. گیر کجاست که محقق‌کاری می‌کند، ولی از زحمات او استفاده نمی‌شود و تحقیق خاک می‌خورد؟ تحقیقات باید براساس نیاز جامعه انجام شود تا کاربردی باشد و همه از جمله محقق و تولیدکننده و جامعه از این تحقیق بهره ببرند. این مشکل باید حل شود. ۹۰ درصد تحقیقات در طاقچه‌ها خاک می‌خورد. این عدد در کشور ما بیشتر باشد. رئیس‌جمهور در ادامه با بیان اینکه آینده را فکر ما و شما می‌سازد و آینده چیزی است که ما می‌خواهیم، افزود: ما می‌توانیم آینده را زیبا و خوب کنیم، ولی باید برنامه داشت، از یکدیگر پشتیبانی کرد و دست به دست هم دهیم. اگر بگوییم آینده درست نمی‌شود، شرایط هم تغییر نمی‌کند، زیر باوری به تغییر وجود ندارد. رئیس‌جمهور تأکید کرد: دنبال مدیری باید بود که باور به تغییر دارد. باید به بهترین شدن باور داشته باشیم. ما و شما می‌توانیم به آینده کشور امید بدهیم. اگر شما امید نداشته باشید، مشکلات همچنان انباشته شده و حل نخواهد شد. ما می‌توانیم روند فعلی را به نفع کشور و مردم تغییر دهیم.

حل می‌شود. مسعود پزشکیان اضافه کرد: انسان‌های دردمند دنبال راه حل مشکلات هستند. هیچ مشکلی وجود ندارد که راه حل یاره حل‌هایی نداشته باشد. کافی است که باور کنیم می‌توانیم مشکلات را حل کنیم. درد داشته باشیم و دنبال راه حل باشیم. وی افزود: باید دنبال دانشگاهی باشیم که دنبال حل مشکلات جامعه باشد. دانشگاه‌های نسل سه و چهار، دنبال حل مساله هستند و فقط یک دانشگاه تحقیقاتی صرف نیستند. هر موضوعی بوسیله مجموعه‌ای از رشته‌ها دنبال شده و برای آن راه حل پیدا می‌شود. پزشک‌پاشا خاطرنشان کرد: ما می‌توانیم با تکیه بر جوانان، نخبگان، دانشمندان و دانشگاه‌های خود مشکلات را حل کنیم، ولی به شرطی که دانشگاه مشکل محور باشد. دانشگاه‌ها باید در جامعه داشته و اساتید و دانشجویان ما به کمک دانشگاهیان مشکلات را حل کرده و شرایط را درگزن کنیم، ولی اول باید باور به توان درگزن کردن شرایط را پیدا کنیم. رئیس‌جمهور عنوان کرد: خیلی از مدیران ما فریز شده‌اند و نمی‌توانند از قالب خود درآمد و جور دیگری فکر کرده و حرکت کنند. باید از چارچوب خارج شد و از بیرون به مساله نگاه کرد تا راه حل پیدا شود. برنامه راهبردی یعنی خروج از چارچوب. انسان دنبال زندگی در مریخ است، ولی ما الان برق، آب و گاز را درست مصرف نمی‌کنیم. حل این مشکلات به وسیله نخبگان دانشگاهی ممکن است. ما هم هرکاری از دستمان بریاید برای کمک به شما دانشگاهیان در زمینه مقررات، مالی و تجهیزات انجام می‌دهیم. وی ادامه داد:

گزارش «آرمان ملی» از تلاش اعراب برای مقابله با آوارگی مردم غزه

اعراب در برابر طرح ترامپ

یک پیشنهاد بوده و اجباری در آن وجود ندارد.»
◀ طرح جایگزین اعراب
 مخالفت اعراب با طرح ترامپ و اکتش کاخ سفید را در پی داشت. مقامات آمریکایی اعلام کردند که چون هیچ‌گونه طرحی برای اداره غزه وجود ندارد، ترامپ پیشنهاد خود را برای ساخت‌وساز در این منطقه ارائه داده است. به نظر می‌رسد این موضوع توسط کشورهای عربی پیگیری شده و سرانجام آنان از طرحی برای اداره غزه رونمایی کرده‌اند. یک منبع فلسطینی جزئیاتی از محورهای این طرح کشورهای عربی درباره نوار غزه را فاش کرد که قرار است یک منبع آگاه فلسطینی در گفت‌وگو با روزنامه «رأی الیوم» اظهار داشت که کشورهای عربی طرحی برای نوار غزه آماده کرده‌اند و ۹۰ درصد آن مطلع شوند تا در نهایت طی روزهای آینده اعلام گردد.
◀ نقش محوری مصر
 این طرح که مصر نقش اساسی در آن ایفا کرده است، بر بازسازی نوار غزه، گشودن گذرگاه‌های آن، ورود کمک‌های اساسی به این منطقه، حل برخی مسائل حل‌نشده درباره سلاح مقاومت و چگونگی تسلط مجدد جنبش حماس بر نوار غزه و نقش جدید تشکیلات خودگردان فلسطین متمرکز دارد. طرح کشورهای عربی بر نجات فلسطینیان، به ویژه ساکنان نوار

آرمان ملی - احسان اسقایی: مسأله اداره غزه از ابتدای نبرد ۷ کبیریکری از موضوعات مورد بحث آمریکا و اسرائیل بوده است، چراکه تل‌آویو اعتقاد داشت در این عملیات ضربه سختی دریافت کرده و چون می‌دانست که نمی‌تواند مقاومت در غزه را از بین ببرد، مسأله کوچ اجباری اهالی این باریکه را مطرح کرده است. به غزه مطرح در روزهای اولیه حمله اسرائیلی به غزه مطرح شد، حدود چهار سال قبل توسط دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور وقت آمریکا، در طرح صلح اعراب و اسرائیل موسوم به «آبراهام» ارائه شده بود. ترامپ قصد داشت پس از عادی‌سازی روابط چند کشور کوچک عربی با اسرائیل، در مرحله بعدی بخشی از اهالی غزه را به صحرای سینا در مصر منتقل کند. در آن زمان، داماد ترامپ رسماً در حال پیگیری این طرح بود، اما با شکست ترامپ در انتخابات و روی کار آمدن جو بایدن، این برنامه متوقف شد.
◀ عقب‌نشینی ترامپ
 پس از بازگشت دونالد ترامپ به قدرت، تلاش‌هایی برای برقراری آتش‌بس در غزه آغاز شد. طرفین که از مدت‌ها قبل درباره چگونگی پایان جنگ در حال مذاکره بودند، در مورد شیوه تبادل اسرا به توافق رسیدند و آتش‌بس آغاز شد. اکنون بخش‌هایی از مفاد این توافق که مربوط به آزادی اسرائیلی است، در حال اجراء است. با این حال، ترامپ از طرحی برای تخلیه غزه به منظور بازسازی آن خبر داد که با مخالفت کامل جهان اسلام روبه‌رو شد. این طرح آن قدر مورد انتقاد قرار گرفت که ترامپ در نهایت از آن چشم‌پوشی کرد و گفت: «مسأله مهاجرت فلسطینیان به منظور بازسازی غزه تنها